

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

27 maart 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de beraadslaging in het Overlegcomité over de teruggevorderde staatssteun aan het bedrijf Beaulieu

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de administratieve rompslomp voor de opleidingsverstrekkers

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het operationeel maken van een systeem van adviescheques

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 27 maart 2003

VOORZITTER : De heer André-Emiel Bogaert

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.15 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de beraadslaging in het Overlegcomité over de teruggevorderde staatssteun aan het bedrijf Beaulieu

De voorzitter : Aan de orde is de vraag van de heer De Roo tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de beraadslaging in het Overlegcomité over de teruggevorderde staatssteun aan het bedrijf Beaulieu.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik herinner me nog levendig toen in 1981 het toenmalige kunstvezelbedrijf Fabelta in Zwijnaarde, een door de overheid geleid staatsbedrijf, in zware financiële moeilijkheden kwam. Het bedrijf werd wekenlang bezet door de arbeiders en bedienden. Aanvankelijk werd er geen overnemer gevonden, maar uiteindelijk nam de firma De Clerck het bedrijf over. Vandaag is het een bloeiend kunstvezelbedrijf binnen de groep Domo.

Mijnheer de minister, ik heb mijn vraag op 5 maart 2003 op papier gezet. Toen was al duidelijk dat het Overlegcomité op vraag van de Waalse Gewestregering en de Franse Gemeenschapsregering zou worden bijeen geroepen op 14 maart 2003. Tijdens die vergadering zou worden gediscussieerd over de besteding van de om en bij 40 miljoen overheidssteun die het textielbedrijf Beaulieu moest terugbetalen aan de staat.

Beaulieu had die steun gekregen in 1983, bij de overname van Fabelta Zwijnaarde. De Europese Commissie had daar bezwaar tegen aangetekend. Daarop volgde een jarenlange juridische discussie. Uiteindelijk besliste het hof van beroep in Gent dat het bedrijf de staatssteun, verhoogd met intresten, moest terugbetalen.

Het bedrag kwam terecht op een consignatierekening. Na het afsluiten van alle juridische betwistingen kan het worden vrijgegeven. In juli 2002 maakte een arrest van het Hof van Cassatie een einde aan de rechtszaak die Beaulieu tegen de Belgische staat had aangespannen. De federale regering schreef toen de ongeveer 40 miljoen euro in bij de inkomsten van de begroting van 2003. Nu blijkt dat ook de Vlaamse regering sinds het Overlegcomité van 29 november 2002 aanspraak maakt op het geld, want expansiesteun is een gewestbevoegdheid.

Mijnheer de minister, werden de notulen van het Overlegcomité van 29 november 2002, dat onder meer dit punt behandelde, goedgekeurd op de vergadering van 14 maart 2003 ? Heeft de firma het bedrag effectief volledig terugbetaald ? Zo ja, wanneer ? Bestaan er vragen over dat bedrag en is het nu beschikbaar ?

Hoe werd het bedrag precies berekend ? Kan de Vlaamse regering effectief aanspraak maken op de terugbetaalde som, of blijft het geld bij de federale overheid ? Blijkbaar bestaat daar betwisting over. Indien de Vlaamse regering het niet kan aanwenden, dan moet de begroting worden aangepast. In het andere geval moet de federale regering dat doen.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de notulen van 29 november 2002 werden inderdaad goedgekeurd op 14 maart 2003. De

Gabriels

definitieve transfer zal worden gerealiseerd in juni of juli 2003, op het moment dat de middelen aan de gemeenschappen en gewesten worden doorgestort. Aanvankelijk zou dit gebeuren bij de budgetcontrole.

Het bedrag van 39.308.413 euro werd gestort op de rekening van de NV Socobesom, een gespecialiseerde dochtermaatschappij van de Nationale Investeringsmaatschappij. Volgens de gegevens die mij werden verstrekt door de advocaat van het Vlaams Gewest, meester Lievens, wordt in eerste aanleg het gekantonneerde bedrag met valuta op 2 april 2002 – zijnde 32,7 miljoen euro – vermeerderd met de intresten, die, na de uitspraak van het hof van beroep, werden vastgelegd op 6,5 miljoen euro. In totaal gaat het om 39,3 miljoen euro.

In een uitvoerige nota die aan het Overlegcomité werd overgemaakt, werden de argumenten aangegeven die het Vlaams Gewest aanwendt in het dispuut met de federale overheid. Enerzijds wordt gesteld dat de activiteiten van de NV Socobesom niet langer tot de bevoegdheid van de federale overheid behoren, maar wel van het Vlaams Gewest. Dit blijkt ook uit het feit dat de inbreng in de NV Beaulieu Kunststoffen geen verband houdt met de bevoegdheid voor het openbaar industrieel initiatief op federaal vlak. Anderzijds wordt uitvoerig ingegaan op de briefwisseling die gevoerd werd tussen de advocaten van het Vlaams Gewest en de federale overheid over de bestemming van de gelden. Als men alleen dat als uitgangspunt had genomen, dan waren er argumenten te vinden zowel ten voordele van het ene als ten voordele van het andere.

In principe is de knoop nu doorgehakt. Dat heeft de minister van Begroting mij bevestigd. Hij zal ervoor zorgen dat het geld wordt overgestort. Het is uiteraard belangrijk dat we niet in dat juridisch steekspel blijven zitten. Op het Overlegcomité van 29 november hebben een aantal mensen van het federale niveau ook gezegd dat dit overduidelijk een gewestelijke bevoegdheid is.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de minister, ik dank u voor dit antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de administratieve rompslomp voor de opleidingsverstrekkers

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Schuermans tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de administratieve rompslomp voor de opleidingsverstrekkers.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij horen met de regelmaat van een klok dat het de bedoeling is van de regering om de administratieve lasten te verminderen, zowel voor de particulieren als voor de bedrijven. Dit blijken echter vaak slechts goede intenties, want opleidingsverstrekkers worden namelijk geconfronteerd met een vrij zware administratieve procedure. Er is sprake van een echte rompslomp in verband met de opleidingscheques.

Ik wil even schetsen hoe de procedure totnogtoe loopt. Het bestellen van de cheques gebeurt volledig elektronisch via een website. Dat is dus een goede zaak. Nadat de betaling ontvangen is, worden er papieren cheques opgestuurd. Met deze cheques kan een opleiding betaald worden bij een erkend opleidingsverstrekker. Dat is vrij eenvoudig voor de bedrijven die daarmee opleidingen betalen. Voor hen is dat een goed instrument.

Voor de opleidingsverstrekkers betekent het echter wel een bijkomende administratieve last. Ze moeten een factuur opsturen voor de opleiding. De bedrijven die de opleiding genieten, betalen een stuk met cheques en een ander stuk per overschrijving, omdat ze bijvoorbeeld de BTW niet met cheques kunnen betalen. De cheques komen meestal aangetekend aan, omdat de overheid natuurlijk zekerheid wil dat ze inderdaad aangekomen zijn, want ze verstuurt geld. Ze neemt dus wel een aantal voorzorgen : een bepaalde strip moet worden afgescheurd, en er wordt een vergelijking gemaakt met de details van de gevolgde opleiding.

Achteraf wordt nagegaan of het bedrag van de overschrijving samen met het bedrag van de cheques – dat komt niet gelijktijdig aan – overeenstemt met de verstrekte opleiding. Dat zorgt voor heel wat opzoekwerk. Voor elke betaling met deze cheques moet een evaluatieformulier worden inge-

Schuermans

vuld : wie, wat, waar, hoeveel ? Dat moet dan worden opgestuurd naar het ministerie.

In de praktijk betekent dit dat men daarvoor extra administratieve krachten moet inhuren, enkel voor de verwerking van de cheques. Er is geen enkele toegevoegde waarde voor degenen die de opleiding verstrekken. Ze zien een stuk van hun marge, die al niet te groot is, verdwijnen.

Mijnheer de minister, kunt u dit soort betalingen niet volledig elektronisch organiseren voor die bedrijven die daarvoor uitgerust zijn ? Ik neem aan dat dit steeds meer het geval zal zijn. Aangezien we ook een soortgelijk systeem kennen voor de adviescheques, lijkt het me toch nuttig om deze evaluatie te maken.

Ik heb de volgende concrete vragen. Heeft er al een evaluatie plaatsgevonden van het toegepaste systeem ? Zo ja, wat zijn daarvan de resultaten ? Werd bij het uitwerken van het huidige systeem overwogen om de bestelling en de betaling volledig elektronisch te laten plaatsvinden ? Indien niet, kan dit dan in overweging worden genomen ? Voorziet u eventueel in andere maatregelen om de administratieve last voor de opleidingsverstrekkers te verlichten ?

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me volledig aan bij de woorden van de heer Schuermans. Er wordt momenteel met recht en rede nogal wat geklaagd in de ondernemerswereld. Ik twijfel er niet aan dat de overheid alles doet wat mogelijk is, maar als de ondernemerswereld klaagt, dan gaat het onder meer over het feit dat het moeilijk is om aan kapitaal te geraken om te starten en dergelijke zaken meer.

In deze vraag om uitleg wordt het probleem van de administratieve overbelasting beklemtoond. Dat is een verschijnsel waar we al jaren op hameren. Onze overheid spant zich daarvoor in. Het is heel moeilijk om daar resultaten te boeken. Ik wil dan ook van deze vraag om uitleg gebruikmaken om de problematiek te verruimen. We moeten echt resultaten boeken op het vlak van het verminderen van de administratieve overbelasting, hoe moeilijk dat ook moge zijn.

Mijnheer de minister, ik weet dat u al heel wat inspanningen levert op dat vlak. Ik doe echter een

oproep tot alle andere ministers en verantwoordelijken om nog meer inspanningen te leveren om dat probleem te verhelpen. We moeten van die last verlost geraken.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de bezorgdheid die op het laatst werd verwoord, is terecht, maar heeft altijd bestaan. We zijn ook niet gespeend van enige dubbelzinnigheid in onze reactie daarop.

Toen ik federaal minister van KMO was, applaudiseerde men toen ik zei dat we de administratieve last drastisch zouden verminderen, tot we heel concreet werden en zeiden dat we 42 vestigingsreglementeringen ook drastisch wilden aanpakken. Dan wil immers iedereen dat we van zijn reglement afblijven. Dit is de realiteit. Vlaanderen is daar zeer ambigu in. Wat men met moeite de voorbije decennia heeft opgebouwd, laat men niet graag op de helling zetten. Alleen in de bouw zijn er 17 vestigingsreglementeringen op een totaal van 42. De Vlaamse Confederatie van de Bouw heeft me beloofd daar eindelijk werk van te maken, maar dat is nu niet meer mijn bevoegdheid. Het is wel mijn bezorgdheid dat dit in de praktijk wordt gerealiseerd.

Ik heb als minister van KMO ten minste 7 aanvragen voor nieuwe vestigingsreglementeringen geweigerd. Ik heb er al geen meer laten bijkomen, dat is al een begin. Het is niet altijd makkelijk om zeer concreet op elk onderdeel van het dossier tot afspraken te komen.

Ik kom tot de vragen van de heer Schuermans. Het systeem van de opleidingscheques werd ingevoerd in 2002 en wordt permanent geëvalueerd. Deze permanente evaluatie heeft in 2002 reeds tot een aantal aanpassingen geleid. In april 2002 werd de lijst van aanvaardbare sectoren uitgebreid met het bank- en verzekeringswezen. Op 19 juli 2002 werd het besluit van de Vlaamse regering betreffende de opleidingscheques van 14 december 2001 gewijzigd. Daardoor kon de lijst met aanvaardbare sectoren worden uitgebreid met sectoren zoals de voedings- en vervoerssector. Zodoende konden bedrijven uit deze sectoren die een erg grote doelgroep vormen, opleidingscheques aankopen voor algemene opleiding. Deze uitbreiding betekende ook voor de opleidingsverstrekkers een serieuze verruiming op de markt.

Daarnaast werden de verzilveringsmodaliteiten voor opleidingsverstrekkers aangepast. Vanaf 1 augustus 2002 mogen die verstrekkers de opleidings-

Gabriels

cheques die ze als betaalmiddel ontvangen, na aanvang van de opleiding verzilveren. Ze hoeven hier niet meer tot het einde van de opleiding te wachten. Dit betekent dat de opleidingsverstrekkers bij langlopende opleidingen niet meer verplicht zijn aan prefinanciering te doen.

Naast deze wijzigingen aan het wettelijk kader heeft de cel Opleidingscheques herhaalde malen aanpassingen doorgevoerd aan de website om die zo klantvriendelijk mogelijk te maken. Begin juli werd een nieuwe versie van de webapplicatie online gezet die het bestellen van de cheques voor de ondernemingen eenvoudiger moet maken. Ook het invullen van het evaluatiedossier kan vanaf begin juli via deze applicatie en moet dus niet meer via het invullen van een Worddocument.

Al deze aanpassingen hebben geresulteerd in het najaar van 2002 en aan het begin van 2003 in een spectaculaire stijging van de verkoop van de cheques, die de opleidingsverstrekkers zeker ten goede komt.

Voor de globale evaluatie van de maatregel zal de administratie Economie tegen medio 2003 het systeem volledig doorgelicht hebben inzake primaire effecten van de maatregelen en zal ze een antwoord formuleren op de volgende vragen. Welke soort opleidingen zijn er gevolgd? Wie heeft die opleidingen gevolgd: arbeiders, bedienden of kaders? Welk voor soort bedrijven hebben de cheques aangekocht: kleine, middelgrote of grote? In welke sector zijn deze bedrijven actief?

Ondertussen is het Steunpunt Economie bezig met een grondige effectiviteitsstudie waarvan de resultaten tegen eind 2003 mogen worden verwacht. Deze studie moet een antwoord verschaffen op twee belangrijke beleidsvragen. Is er een verschuivingseffect waarbij de ondernemingen investeringen in opleiding en vorming afwentelen op de overheid of investeren ze extra in vorming? Dit element zal met name bij grote ondernemingen voorwerp zijn van een strak onderzoek. De tweede vraag behelst de evolutie van het vormingspercentage op de totale loonmassa bij gesubsidieerde ondernemingen tegenover een controlegroep. Dit element zal vooral bij KMO's worden onderzocht omdat vooral hier de noodzaak bestaat het vormingspeil structureel op een hoger niveau te brengen.

Mijnheer Schuermans, uw tweede vraag betreft de elektronische bestelling van de betaling van de op-

leidingscheques. Bij de uitwerking van de maatregel werd inderdaad overwogen een volledig virtueel chequesysteem uit te werken. Dit denkspoor moest echter snel worden verlaten omwille van een aantal redenen. De eerste reden was de complexe technische kant van het verhaal. In het systeem zijn namelijk vier partijen betrokken: de administratie Economie, de uitgever van de cheques, de ondernemingen en de opleidingsverstrekkers. Hadden we geopteerd voor een volledig virtueel systeem, dan zou de technische omgeving en vereisten voor zo'n systeem ook zeker aanwezig moeten zijn bij alle ondernemingen en alle opleidingsverstrekkers die in het systeem wensen te stappen. Daar knelt het schoentje. Nu reeds krijgt mijn administratie soms de opmerking dat bepaalde ondernemingen uit de boot vallen omdat ze nog niet vertrouwd zijn met het internet en geen cheques kunnen aankopen.

Bovendien zou de uitwerking van een volledig virtueel systeem extreem moeten worden beveiligd, wat er zou moeten voor zorgen dat de kostprijs voor een dergelijke virtuele applicatie vele malen hoger zou liggen dan die van het systeem met de papieren cheques. Ook op juridisch vlak was het niet mogelijk om met een volledig virtueel systeem te werken omdat de federale overheid haar wetgevende activiteiten met betrekking tot de elektronische handtekening en facturatie toen nog niet had afgerond. Niettemin ben ik bereid, van zodra die juridische obstakels opgeruimd zijn, actie te ondernemen om in de richting te evolueren van een systeem van compleet elektronische cheques.

Naar aanleiding van het overleg over de administratieve last voor de opleidingsverstrekkers op mijn kabinet op 11 december 2002, benadruk ik dat mijn administratie momenteel zoekt naar een structurele oplossing voor het probleem van de administratieve overlast die de opleidingsverstrekkers ondervinden.

Ik wens daar nog aan toe te voegen dat in de begroting 2002 een enveloppe van 45 miljoen euro werd ingeschreven om de maatregel inzake de opleidingscheques te ondersteunen. Dit bedrag is goed voor 3 miljoen opleidingscheques. Het budget kwam zowel de ondernemingen die erop gereageerd hebben, als de erkende opleidingsverstrekkers ten goede. Deze laatsten zagen een aanzienlijke som van de overheid geïnjecteerd in het segment van de bedrijfsopleidingen. Dankzij deze injectie zou een professioneel opleidingsverstrekker die de cheques goed integreert in het opleidingsaanbod een aanzienlijk hogere omzet moeten kunnen genereren. Daardoor wordt de kleine adminis-

Gabriels

tratieve inspanning die aan de opleidingsverstrekker wordt gevraagd, tenietgedaan.

Ik kan concrete voorbeelden geven van opleidingsverstrekkers die hun omzet enorm hebben zien toenemen. Ik verwijs daarvoor naar de Kamer voor Handel en Nijverheid van het arrondissement Leuven.

Het feit dat ze een kort evaluatieformulier op de website moeten invullen, nemen ze er graag bij. Die kost weegt helemaal niet op tegen de supplementaire winsten die ze realiseren via de maatregel van de opleidingscheques.

Met de informatie uit het evaluatieformulier kan een kennisspiraal worden verwezenlijkt, die voor de opleidingsverstrekkers zeer waardevol zal zijn. De gegevens over de gevolgde opleiding in het kader van de opleidingscheques zullen de opleidingsverstrekkers in staat stellen om het aanbod nog veel beter af te stemmen op de noden van de Vlaamse onderneming.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U zegt dat het te moeilijk zou zijn om de zaak op een virtuele manier te organiseren. Nu reeds zijn er bedrijven die deze cheques niet op die manier kunnen bestellen. Ik heb ook gezegd dat de twee naast elkaar zouden kunnen bestaan. Het overgrote gedeelte van de aanvragers en opleidingsverstrekkers zijn vandaag wel georganiseerd om op een elektronische weg verrichtingen uit te voeren. Het zal een minderheid zijn die dat niet kan. We moeten die laatste groep wel respecteren. Er moet een procedure zijn die uitdovend is.

Ik kan me echter niet voorstellen dat anno 2003 het nog nodig is met dozen papieren cheques rond te zeulen, dat moet worden nagegaan of de overschrijvingen zijn verricht, enzovoort. De banken bieden de mogelijkheid van het elektronisch bankieren aan. Daar zijn veel klanten en partijen mee gemoeid. Het moet dan ook mogelijk zijn om tussen overheden, opleidingsverstrekkers en gegadigden elektronisch verkeer mogelijk te maken.

Indien de overheid de administratieve vereenvoudiging echt als een prioriteit beschouwt, dan moet ze in deze zaak ruimte maken voor die bedrijven

die daarmee vertrouwd zijn en die in hun relatie met hun klanten reeds op die manier werken.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer Schuermans, ik heb reeds gezegd dat ik bij de evaluatie rekening zal houden met uw opmerkingen. Op dit moment moeten we nog twee obstakels uit de weg ruimen. Het juridisch probleem over de handtekening is opgelost.

Wat de kost betreft, verwijs ik naar een algemeen kader, waarbij de Vlaamse overheid het e-governmentproject zou implementeren, ook in functie van de kruispuntbank. Op die manier kunnen we besparen op de kosten.

We hebben nu de miljoenste cheque uitgekeerd. Dat is positief. Ik ben er me van bewust dat alles nog kan worden verbeterd. Een volmaakt systeem bestaat niet. Wallonië werkt al 3 jaar met dit project. Op 1 jaar tijd hebben we veel meer cheques uitgereikt dan Wallonië op 3 jaar. Dit duidt toch aan dat er belangstelling bestaat.

Uit de eerste gegevens blijkt dat meer dan 85 procent van de aanvragers KMO's zijn. Dat hoeft niet te verwonderen, want het aantal cheques is beperkt. Voor grote bedrijven is dit minder interessant.

Het verlagen van de drempel voor grotere bedrijven kan gebeuren door het verhogen van het volume. Ik heb u gezegd wat daar de weerslag van zou zijn. Ook dat zal in de evaluatie worden opgenomen.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de minister, de opleidingscheques zijn een uitstekende zaak. Vlaanderen heeft hardwerkende KMO's, maar de schaduwzijde is wel dat het aantal onvoldoende is.

Dit initiatief is nodig. De opleidingen en bijscholingen bij de kleine onderneming zijn meer dan broodnodig. Ten opzichte van andere landen moeten we nog een hele inhaalbeweging uitvoeren, want we hebben nog een grote achterstand. We denken dat we in Vlaanderen de beste bijscholing hebben, maar dat klopt niet.

Mijnheer de minister, uw initiatief verheugt me dan ook.

Minister Jaak Gabriels : In opdracht van The Economist werd een studie gemaakt over het ondernemerschap. Het zal eerstdaags verschijnen. We sta-

Gabriels

ren ons wat dat betreft elk jaar blind op de GEM-studie, maar het tijdschrift hanteert een heel andere benadering. Op 60 gekwalificeerde regio's en landen staat Vlaanderen op de dertiende plaats. We bengelen dus niet aan de staart voor wat de toegang tot het ondernemerschap betreft.

We moeten natuurlijk trachten de twaalf andere regio's en landen in te halen. We mogen niet zelfgenoegzaam zijn. Het is echter belangrijk dat we de juiste gegevens hanteren. De studie toont aan dat het nog niet zo slecht gaat.

In de GEM-studie stond trouwens ook dat de methodiek niet perfect is en dat ze geen rekening houdt met een aantal elementen. In de studie van The Economist is dat wel gebeurd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het operationeel maken van een systeem van adviescheques

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Schuermans tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het operationeel maken van een systeem van adviescheques.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het systeem van de adviescheques werd opgestart op 4 maart 2003. Het is een goede zaak dat het inschakelen van externe adviseurs wordt gestimuleerd. In 1993 werd onder onze impuls het systeem van adviespremies ingevoerd. Die bestaan nu evenwel niet meer.

Het zeer recent gelanceerde systeem moet worden bijgestuurd. Ook voor het systeem van de opleidingscheques is dit vrij snel gebeurd. Dat zou ook in dit geval moeten gebeuren. Net zoals bij de opleidingscheques komen een aantal sectoren niet in aanmerking. Ik denk daarbij aan de vrije beroepen.

Zij hebben eveneens nood aan extern advies. Het gaat om enkele honderdduizenden mensen in Vlaanderen. Ze vormen een belangrijke factor in het economisch landschap. Hen uitsluiten is wellicht geen goed idee.

Nog belangrijker, zeker in de Vlaamse context, is het feit dat we nood hebben aan meer starters, ongeacht de plaats die we innemen op de ranglijst. Zij worden uitgesloten uit het systeem, maar dat is niet verstandig. In ons systeem kon dat wel. Ik denk dat het belangrijk is dat we bij het overwegen om een zaak te starten, die overweging ook goed laten onderbouwen door een extern advies. Vooraleer we starten, moeten we goed geïnformeerd zijn.

Wat het aanbod van adviseurs betreft, is het belangrijk dat de ondernemers een breed aanbod kennen van adviseurs waar ze een beroep op kunnen doen. Die afstand is nu te groot. Ik bedoel zeker niet dat de kwaliteit daarom verlaagd moet worden. Dat mag zeker niet de bedoeling zijn. Hoe dan ook, op dit ogenblik zouden er in Vlaanderen slechts ongeveer honderd erkende adviseurs zijn. Dat is natuurlijk niet veel.

De Raad voor Advies en Consultancy, die zou moeten instaan voor het verlenen van de erkenningen, is nog niet operationeel. De overheid adverteert vandaag dat potentiële adviseurs worden opgeroepen om zich te melden bij deze raad, die nog niet functioneert of nog niet bestaat. Dat is duidelijk geen gezonde situatie.

Daarbij komt ook dat de nieuw te erkennen adviseurs over belangrijke certificaten moeten beschikken : ISO-normen en andere. Zonder afbreuk te willen doen aan kwaliteitseisen, kunnen we ons de vraag stellen of dit toch niet een te hoge drempel is. Er zijn toch ook andere betrouwbare herkenningssystemen, zeker als het gaat over adviseurs of bedrijven die gebonden zijn aan deontologische codes. Ik denk bijvoorbeeld aan bedrijfsrevisoren, die een strenge code onderschrijven. Daar wordt zeer nauwlettend op toegezien. Ze worden ook streng gecontroleerd door een eigen organisatie. We kunnen ons de vraag stellen of we toch niet ruimer kunnen gaan in het aanbod van potentiële adviseurs.

Mijnheer de minister, mijn suggesties tot aanpassing van de situatie hebben dus betrekking op de volgende drie zaken. Ten eerste is er de kwestie van het aantal sectoren. Ten tweede is er de noodzaak tot ondersteuning van de aspirant-starters. Ten derde is er de kwestie van het aanbod van te erkennen of erkende adviseurs.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, ik heb een kleine opmerking. Vorige week hebben we een hoorzitting gehad over de moeilijkheden die KMO's ondervinden om zich te laten financieren. Een van de problemen was onder andere dat ze met slechts half opgestelde plannen naar voren kwamen.

Als we dit systeem van de adviescheques ook uitbreiden naar de starters, dan zal dat volgens mijn bescheiden mening een deel van dat probleem opvangen. Die starters kunnen dan een of ander adviesbureau aanspreken om hun financieringsplan op te maken vooraleer ze ermee naar een bank trekken. Ik zou dus willen pleiten om het systeem uit te breiden naar de starters.

De voorzitter : De heer Boutsen heeft het woord.

De heer Mathieu Boutsen : Mijnheer de minister, ik zou u willen oproepen om nog eens mijn voorstel te bekijken tot het oprichten van een accountantcel voor het bijstaan van de startende ondernemer. Ik heb dat in de loop van vorig jaar naar voren gebracht. Ik blijf nog altijd achter het principe staan dat er te veel startersplannen en financiële plannen gemaakt worden door mensen die van het doel uit vertrekken en niet naar het doel toe gaan. Dat zal altijd een groot risico inhouden voor de starter.

Ik verklaar me nader. Als een financieel plan wordt opgemaakt, wordt er meestal als volgt geredeneerd : 'Wat heb je nu eigenlijk nodig om er te geraken ? Wij zullen dan wel zorgen dat we voldoende omzet en voldoende winstmarge in dat plan inschrijven om te komen tot uw doel.' Mijns inziens is daar toch wel wat ondersteuning van overheidswege voor nodig.

De voorzitter : De heer Sols heeft het woord.

De heer Guy Sols : Ik wil me kort aansluiten bij de twee vorige sprekers. Het financieel plan bij de aanvang van een onderneming is uiteraard een belangrijk document. Als later blijkt dat een financieel plan ontoereikend of slecht was, dan kan dat voor de betrokken bestuurders zware verantwoordelijkheden met zich meebrengen. Bij een eventueel faillissement binnen twee jaar na het opstarten, kunnen ze persoonlijk aansprakelijk worden gesteld, met miljoenenclaims tot gevolg. Dat is dus zeer belangrijk.

Mijnheer de minister, ik zou graag van u het volgende horen. Het gaat hier om een bepaald soort activiteit, bij aanvang van een onderneming, vooraleer de onderneming eigenlijk participeert aan het economisch leven. Is het inderdaad de bedoeling om met die adviescheques in dat stadium al die ondernemingen in wording al financiële injecties te geven ? Of is het misschien de bedoeling om in dit stadium, met de beperkte enveloppen die u hebt, het volgende te zeggen : 'We gaan beperkt beginnen. We gaan dat doen als de onderneming al gestart is, om dan tijdens de onderneming de onderneming bij te staan.'

Collega's, dat zijn twee totaal verschillende zaken. De eerste opdracht is ook totaal verschillend van de tweede. In dat opzicht ben ik nieuwsgierig naar het antwoord van de minister.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal eerst antwoorden op de vragen van de heer Schuermans. Daarna zal ik antwoorden op de aanvullende vragen.

Op de eerste vraag van de heer Schuermans kan ik antwoorden dat bij de redactie van de lijst van toegelaten sectoren voor adviescheques maximale afstemming is gezocht met de lijst van de toegelaten sectoren van de opleidingscheques. De opleidingscheques ressorteren primair onder de toepassing van de zogenaamde Europese de-minimisregeling. De adviescheques ressorteren onder de toepassing van de verordening 70/2001 van de Europese Commissie van 12 januari 2001 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Europees-Unieverdrag op staatssteun voor kleine en middelgrote ondernemingen.

Het gevolg van deze verschillende juridische basis, die ons is opgelegd door de Europese Commissie, is dat adviescheques niet kunnen worden gebruikt voor werkzaamheden die verband houden met productie, verwerking of verhandeling van de in bijlage 1 bij het verdrag opgenomen producten. Grosso modo betekent dit dat de voedingssector bijna volledig verstoken blijft van adviescheques.

Binnen de Vlaamse regering werd een akkoord bereikt dat voorrang zou worden gegeven aan de op winst gerichte sectoren. Het kan immers niet de bedoeling zijn dat vanuit andere beleidsdomeinen wordt ingetekend op een maatregel van het beleidsdomein Economie, zonder dat dit beleidsdomein daarvoor de nodige budgetten op tafel zou leggen. Ik heb het hier natuurlijk over de non-pro-

Gabriels

fitsector, die ook vraagt om aangesloten te kunnen worden. Wij hebben daarop geantwoord: 'Als jullie dat willen, dan moeten jullie daar dus ook vanzelfsprekend geld voor op tafel leggen.' Anders is dat niet doenbaar. Dat zijn middelen van Economie.

De maatregel van de adviescheques sluit immers aan bij het flankerend beleid waarbij middelen vanuit het beleidsdomein Economie worden gehierarchiseerd. Hiermee ontken ik niet dat ook in de social-profitsector effectief behoefte bestaat aan deskundig advies. In de huidige economische context lijkt het me echter moeilijk verdedigbaar dat eventuele budgettaire problemen vanuit andere beleidsdomeinen op de reeds krappe beschikbare middelen van het Hermesfonds worden afgewenteld.

Het systeem van adviescheques staat momenteel inderdaad nog niet open voor aspirant-starters. Omdat het nieuwe decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid met vertraging definitief goedgekeurd werd, zijn de adviescheques gelanceerd op basis van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaams Gewest. Dit decreet laat enkel steun aan ondernemingen toe, dus niet aan kandidaat-ondernemers. Overeenkomstig artikel 6, paragraaf 4 van het voornoemde decreet kan steun worden verleend voor investeringen en uitgaven inzake adviesverlening, opleiding, scholing en verspreiding van kennis.

Het ligt echter in onze bedoeling dit op korte termijn te corrigeren via artikel 17 van het decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid, dat de Vlaamse regering machtigt steun te verlenen aan onder meer natuurlijke personen voor een externe haalbaarheidsstudie betreffende de eventuele oprichting of overname van een onderneming. De webapplicatie zal parallel met dit initiatief in deze zin worden aangepast. Ter gelegenheid van de bespreking van het werkgelegenheidsakkoord hebben we trouwens duidelijk gemaakt dat we vooral voor starters in extra maatregelen willen voorzien. Ik denk dat ik dus nu ook vanuit juridisch oogpunt geen probleem meer heb om dat te doen.

Op de derde vraag kan ik het volgende antwoorden. Het gaat dan over het besluit van de Vlaamse regering houdende de oprichting van een Raad voor Advies en Consultancy. Binnenkort wordt de oprichting van deze raad geagendeerd op de ministerraad. Die raad heeft de opdracht om een oordeel te vellen over andere certificaten – kwaliteits-

labels of erkenningsnotificaties – dan een ISO of een Q*For. Meer bepaald moet de raad nagaan in welke mate de voorgelegde labels transponeerbaar zijn naar de regeling van de adviescheques en in welke mate ze voldoende garanties bieden op kwaliteitsvol advies. De bedoeling is in ieder geval om de lijst van aanvaardbare kwaliteitslabels zo snel mogelijk aan te vullen.

In verband met de erkenningsproblematiek is het goed de door de administratie gevolgde filosofie te schetsen. Opdat een maatregel zoals die van de adviescheques als vraaggestuurd instrument vlot zou kunnen opstarten, gold als preliminaire voorwaarde dat er een voldoende groot reservoir van aanbieders moest zijn waaruit de klanten kunnen kiezen voor inkoop van extern gespecialiseerd advies. Ten eerste heeft de administratie de overname van de door het VIZO erkende adviseurs van het stelsel van de adviespremies naar dit van de adviescheques gerealiseerd. Zij behouden hun erkenning gedurende drie jaar in het kader van de adviescheques.

Naar analogie van de maatregel van de opleidingscheques werden ten tweede de houders van een ISO- of Q*For-certificaat tot het systeem toegelaten. In beide gevallen geldt dat de adviesinstanties naast de voorlegging van een erkenning door het VIZO of hun ISO- of Q*For-certificaat, een deontologische code moeten ondertekenen. Door deze operatie zijn er momenteel 103 erkende adviesinstanties, goed voor 137 individuele adviseurs. 246 hebben op dit ogenblik de erkenning aangevraagd.

Bij de ontwikkeling van de maatregel waren we er ons van bewust dat op de markt tal van andere certificaten aanwezig zijn die mogelijk voldoende kwaliteitsvol zijn om de adviesinstanties toegang tot het systeem te verlenen. De SERV stelde in haar advies van 6 december 2002 dat op de markt reeds tal van erkenningsystemen voor adviseurs met een geëigende deontologische code voorhanden zijn zodat een supplementaire certificering de kandidaat-adviesinstanties dubbel zou belasten. In concreto wordt gewag gemaakt van erkenningsystemen, deontologische codes voor onder meer bedrijfsrevisoren, het instituut van de bedrijfsrevisoren, de accountants, de milieuviseurs en dergelijke meer.

Vanuit deze achtergrond ontstond een nood aan de snelle oprichting van de Raad voor Advies en Consultancy. Die zal zich uitspreken over de kwaliteit van de bestaande certificaten, erkenningscertificaties of deontologische codes, enerzijds om het reservoir van aanbieders op te trekken en anderzijds

Gabriels

om te voorkomen dat houders van een dergelijk label tweemaal op kosten zouden worden gejaagd. Van zodra de raad een label als kwaliteitsvol heeft bestempeld, kunnen alle houders van het betreffende label toegang krijgen tot de aanbiedersmarkt, op voorwaarde dat ze kandideren en de deontologische code ondertekenen. U begrijpt dat deze twee voorwaarden van absoluut belang zijn. Als men met de adviescheques een advies wil geven, moet dat kwaliteitsvol zijn en volgens deontologische regels, anders heeft dit voor het betrokken bedrijf of ondernemer geen enkele waarde.

Mijnheer Van Goethem, we hebben er ook in voorzien dat tot het Huis van de Vlaamse Economie, dat we gisteren in Gent hebben geopend, ook privé-ondernemers kunnen toetreden. Er zijn trouwens reeds organisaties die deze vragen hebben gesteld. Ik heb opnieuw iedereen op de hoogte gesteld dat dit kan. Als we dit daar in onderbrengen, slaan we twee vliegen in één klap : zorgen voor én kwaliteit én vereenvoudiging door een en ander op één plaats te brengen.

Mijnheer Sols, de peterschapsprojecten zijn misschien ook een mogelijkheid om mensen hulp te bieden bij het opstellen van een goed businessplan. De ondernemersplanwedstrijd waarvan ik vorige week de tweede fase heb afgesloten en waar nog meer dan honderd deelnemers overblijven, werkt volgens dit systeem. Elke kandidaat die nu een concreet businessplan opstelt, wordt geholpen door bestaande ondernemingen bij het opstellen ervan. Hier kunnen we niet voldoende aandacht aan besteden. Omwille van het feit dat ik nu ook op artikel 17 van het nieuwe decreet een beroep kan doen, wil ik alleszins voor starters ook deze mogelijkheid zo maximaal mogelijk uitbouwen.

Vorig jaar – bij de oude reglementering van adviespremies – hadden 300 bedrijven een aanvraag gedaan. Op drie weken tijd zitten we nu al aan 450. Dit bewijst dat het systeem wel degelijk succes kent. Het is belangrijk dat het aantal adviesinstanties wordt opgedreven. Hoe meer kwaliteitsvolle instanties er in de eigen omgeving de deontologische regels onderschrijven, des te groter zal de vraag zijn naar de adviescheques. We kunnen nu al zeker spreken van een succes, maar het moet zeker nog bijgestuurd worden.

De oprichting van de Raad voor Advies en Consultancy zal volgende week op de ministerraad ter goedkeuring worden voorgelegd. Het moeten externe adviseurs zijn. Op termijn zal ik hen vragen

naar de kwaliteitsverrekening van wat in onze eigen instellingen wordt aangeboden. Het VIZO heeft nu een automatische erkenning gekregen voor 3 jaar. Het is niet zo dat wij aan de privé-instanties zware regels van kwaliteit zullen opleggen terwijl de overheidsinstanties alleen maar geacht worden kwaliteitsvol te zijn. We zullen ook bij hen de beoordeling daarvan laten afhangen.

De voorzitter : Is er al een akkoord over de non-profitsector ?

Minister Jaak Gabriels : Er is in het werkgelegenheidsakkoord voor de opleidingscheques een akkoord, maar nog niet voor de adviescheques. U weet dat het aspect ‘werknemers’ van het werkgelegenheidsakkoord daar naar is gericht.

De voorzitter : Ik meende uit uw woorden te kunnen afleiden dat er ook een vraag is van de non-profitsector naar adviescheques.

Minister Jaak Gabriels : Deze sector heeft ook opleidingscheques gevraagd, maar ik heb daarstraks duidelijk gezegd dat dit door de betrokken sector moet worden betaald. Ik denk dat iedereen het daarmee eens is. Wij kunnen niet de opleidingen van alle sectoren betalen. Als het systeem goed werkt bij ons, zal het zeker aanstekelijk werken bij anderen. In de welzijnssector moet de minister van Welzijn boter bij de vis geven.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, ik heb nog drie opmerkingen. Vooraf wil ik opmerken dat het feit dat het vorige systeem relatief weinig succes kende, te maken had met het feit dat de adviseurs bij het VIZO moesten aankloppen voor hun erkenning en voor de procedure, terwijl ze zelf ook een opleidingsverstrekker waren. Dat liep niet altijd even gesmeerd.

Wat het aantal sectoren betreft, is uw antwoord me ontgaan op de vraag waarom vrije beroepen niet in aanmerking komen. U hebt wel gesproken over de social-profitsector, maar niet over de vrije beroepen.

Minister Jaak Gabriels : Dat heeft te maken met hetzelfde euvel dat ik al ben tegengekomen. De cheques zijn reeds opgestart op basis van het oude decreet van 1993. Nu kunnen we door artikel 17 dit euvel verhelpen. Ik denk dat u een punt hebt. Het kon niet toen het opgesteld werd, maar nu zou het kunnen.

De heer Eddy Schuermans : Dat is een heel duidelijk antwoord. U maakt dezelfde opening voor de aspirant-starters. Het zou zinvol zijn geweest dat u of uw voorganger vroeger een ontwerp op het economische ondersteuningsbeleid zou hebben ingediend, dan hadden we het systeem nu niet enigszins gehandicapt moeten starten en achteraf bijsturen. Maar goed, dit is voorbij, nu zal het kunnen gebeuren.

Wat betreft de Raad voor Advies en Consultancy, is het geen voorbeeld van behoorlijk bestuur dat men eerst promotie maakt bij adviesverstrekkers om zich aan te melden bij deze raad voor een erkenning, terwijl de raad nog niet bestaat. Het zou meer orthodox zijn geweest indien de raad eerst was opgericht en op basis daarvan een informatie-campagne zou worden gestart. Ik hoop dat de ministerraad daar snel werk van maakt en de vele gegadigden een faire kans zullen krijgen om in aanmerking te komen.

Minister Jaak Gabriels : Dit laatste is geen probleem. Indien we niet snel van start gingen, zaten we met het euvel dat de oude adviespremies nog steeds van kracht waren volgens het toen bestaande systeem. Aangezien dat nauwelijks succes had, was het nuttig om het systeem grondig te veranderen.

Uw argument houdt echter wel steek. We zijn er volgende week mee klaar. Ondertussen is de administratie veel strenger in afwachting van de oprich-

ting van de raad die onafhankelijke experts zal groeperen.

De voorzitter : De heer Sols heeft het woord.

De heer Guy Sols : Mijnheer de minister, uit uw antwoord blijkt uw bekommernis om vooral aandacht te besteden aan het kwalitatieve aspect. U wilt niet zo maar alles en iedereen toelaten om advies te verstrekken. Het systeem staat of valt met de betrouwbaarheid van de adviezen : hoe strenger, hoe beter. Dit heeft natuurlijk tot gevolg dat er beperkingen zijn. Die beperkingen zullen er echter toe leiden dat het systeem beter zal worden. De betrouwbaarheid zal het kwaliteitslabel zijn.

Er is een juridische basis om ook starters bij te staan. Dat is voor onze economie belangrijk. Ik kan ook uw redenering ten volle onderschrijven dat via het systeem vooral bijstand moet worden verleend aan bedrijven die een risicovolle activiteit ontplooiën en winst willen maken. Als men er de non-profitsector bij wil betrekken, dan moet die eerst zelf geresponsabiliseerd worden. Dit kan moeilijk worden afgewenteld op de kap van de sector economie.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.07 uur.*
